

Újvári László

Egy valódi unikum sírjánál állunk és emlékezünk arra, hogy a napokban lenne 90 esztendő. Igen, Újvári László unikum volt, egyedülálló a maga nemében, több tekintetben is. Kezdjük a sporttal, hiszen mindmáig ő a műugrás egyetlen magyar Európa-bajnoka. Aztán folytathatjuk az egész életével, mert az is párját ritkító volt, amit úgy fogott fel, hogy minden nap egy kaland. És ő megélte a mindennapi kalandot.

Újvári László 1934. augusztus 10-én született Budapesten a Feneketlen-tónál. Gyermekkorában nem róla mintázták a szófogadó, példamutató gyerek szobrát, benne volt minden csínyben, még ha az veszélyes, mi több, életveszélyes is volt. Ő csupán gyerek volt, kicsi gyerek, nem tudta, mi az a veszély. 1944-ben, tíz évesen lett a Ferencvárosi Torna Club versenyzője, amely klubhoz nem sokáig, csupán élete végéig tartozott és ezt büszkén hirdette is. Edzője azonnal látta benne a lehetőséget, hiszen a vagány gyerek nem félt semmitől, ha kellett, egy vaníliás fagyiért leugrott a toronyból. Ez az edző egyébként Zságot Irén, a kor legendás műugrónője volt, akitől a védjegyévé vált Pinokkió becenevet is kapta. Nem az orra, sokkal inkább a testalkata miatt, ahogy mondta, vasággal együtt sem volt 30 kiló. Kalandos élete 1956-ban Amerikáig repítette, ám hamar hazajött, pontosabban hazahívták. Nem akárki kérte erre, hanem Marosán György belügyminiszter, akit a vagány srác az 50-es évek elején az uszodai pihenőszobájában bujtatott a koncepciók perke idején. Nem is lett bántódása, sportkarrierje ezután teljesedett ki, 1957-től 1960-ig csak azt a versenyt nem nyerte meg itthon, amelyiken nem indult el. Mivel az 1958-as Európa-bajnokságot Budapesten rendezték és azon elindult, „törvényszerű” volt, hogy azt is megnyerte. De hogyan? Abszolút rá jellemző módon! Évekkel később így mesélte el: „Emlékszem, a pólódöntő előtt volt a 3 méteres döntő. Tizenkétezer ember volt kint, én meg ott álltam azzal, hogy le kell győznöm a hétszeres Európa-bajnok oroszot. Az utolsó ugrás előtt másfél ponttal vezettem előtte, kiszámolták, ha 6.5-re ugrom az utolsót, enyém az arany. Én meg közöltem, nem, 8.5-re ugrom! Elmondtak mindennek az edzők, hogy nagyképű vagyok, meg hogy mit képzelek magamról, hogy itt kockáztatok. Megcsináltam, másfél

szaltó előre, dupla csavarral, tényleg szép volt. Aztán ugrottam tovább, de két évvel később a római olimpiára nem vitték ki.” Nem vitték ki, mert összeveszett valakivel – a nevét sosem árulta el – megszökött az edzőtáborból, a rendőrséggel kerestették, gyakorlatilag véget ért az aktív sportpályafutása.

De csak a sportpályafutás ért véget, a kalandos élete még tartogatott meglepetéseket. Kezdte azzal, hogy elvégzett egy szülész- és bábaképzőt, hét évig bábaként dolgozott. Aztán masszőr lett, nem is akármilyen. 12 évig a Lukácsban dolgozott, ám közben élt egy lehetőséggel és évente hat hétig a Bayern München futballcsapatának játékosait, köztük Franz Beckenbauert, Gerd Müllert és a többi világklasszist gyúrta. Megint később volt masszőr a vívóknál, a pólósoknál, néhány olimpiai bajnoki címhez ő is hozzásegítette az országot a kezeivel. Közben ugrott is, csak úgy, fogadásból. Leugrott a Margit hídról, a Lánchídról, de a Szabadság hídról is. Mi volt neki az a 48 méter magasság úgy a hatvanadik év felé? Ilyen magasságból már többen belehaltak a vakmerőségükbe. Ő nem, ő combnyaktörést szenvedett, ám segítség nélkül a partra úszott, hogy a rekordot hitelesíteni lehessen. Neki egy csonttörés olyan megszokott volt, mint másnak a levegővétel. Motorozott is, volt olyan balesete, persze másnak a hibájából, hogy mindene eltört. Más ilyenkor a felgyógyulása után a motor felé sem nézne, ő azonban felpattant a háromszáz kilós chopperére és ha úgy tartotta úri kedve, egy csésze kávéért elgurult Bécsbe.

Ilyen ember volt Újvári László, akiről, ha még néhány történetet elmesélnék, napokig is itt állhatnánk. Szerette a veszélyt, szerette az életet, ám a súlyos betegséget nem tudta legyőzni. Harcolt ő ellene, próbálta megviccelni, ám van, amit nem lehet viccekkel elintézni, végül a betegség legyőzte, a halál elvitte. 2008. január 17-én jött el ez a pillanat, azóta csak itt tiszteleghetünk az emléke előtt. Mi pedig itt vagyunk, mert ahogy életében ő sem felejtette el soha, hogy fradista, a Ferencvárosi Torna Club sem felejtje el soha a bajnokát, a sikereit, a tetteit!

Budapest, 2024. augusztus 8.